

Nr 472.

Av herr **Holmgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 245, med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m.

Det i Kungl. Maj:ts proposition nr 245 för riksdagen framlagda förslaget till militärt avlöningsreglemente innefattar, i vad angår nuvarande lönegraden O 6 (överstegraden), en uppdelning, varigenom några beställningshavare hänförs till den nya lönegraden Oa 6 (lön å I-ort 14,010 kronor) och de flesta d. v. s. regementscheferna och vissa andra till lönegraden Ob 1 (lön 15,000 kronor). Om lämpligheten av de föreslagna anordningarna råda, såsom av de i propositioner återgivna yttrandena framgår, mycket delade meningar.

Vid 1921 års lönereglering bestämdes överstes löneställning lika med den s. k. lägre överdirektörsgraden. Sedermera hava vissa särskilda befattningar utbrutits till en högre lönegrad, O 7. Nu föreslås en ytterligare uppdelning av graden O 6 på det sätt, att regementscheferna m. fl. bilda en högre kategori.

Det är härvid att märka att vad som bestämt lönesättningen tidigare naturligtvis varit just regementschefs arbetsuppgifter, enär det är just denna befattning, vars innehavare från början benämnts överste; och fortfarande utgöra regementscheferna det långt övervägande flertalet i överstegraden. Vidare observeras, att det föreligger en markerad skillnad mellan sättet för den förstnämnda uppdelningen av graden, och det nu föreslagna sättet för uppdelning. Förra gången höjdes enstaka särskilt viktiga befattningar. Nu däremot blir resultatet en sänkning av enstaka befattningar, som icke fått åtfölja den för huvuddelen gjorda bestämningen av lönegrad.

Motiveringen för regeringsförslaget innefattas i lönekommitténs uttalande, att med hänsyn till de omfattande tjänsteuppgifter och det betydande ansvar i olika avseenden, som påvilade regementscheferna, den nuvarande löneställningen syntes alltför låg.

Mot detta är i och för sig intet att erinra. Bland annat förtjänar framhållas att en överstes uppgifter och ansvar torde böra sättas högre än vad som åligger det fåtal beställningshavare vid den civila statsförvaltningen, vilka nu åtnjuta lön i lägre överdirektörsgraden. Men yttrandet ger icke hela verkligheten. Otivelaktigt måste anses vara, att kommittén vid fixerande av regementschefs ställning *även* haft för ögonen dessa befattningshavares representativa uppgifter. I detta särskilda avseende bör emellertid gottgörelse lämnas på annan väg och icke genom en lönehöjning som påverkar pensionen och för övrigt försvårar omplacering till annan befattning inom överstegraden, om sådan anses påkallad.

Närmare bestämt medför förslaget olägenheter i *organisatoriskt* hänseende genom att den militära tjänstegraden (på finansdepartementets föredragning)

sönderbrytes med konsekvenser i olika riktningar. Olägenheterna antydast i de militära myndigheternas yttranden och framstå klart i arméförvaltningens uttalande. En tillfredsställande lösning i förevarande avseende står icke att vinna med mindre regementscheferna bibehållas organisatoriskt och lönetekniskt inom överstegraden.

Vidare skulle, såsom lönenämnden påpekat, uppkomma en synnerligen egendomlig förskjutning i löneläget genom att regementscheferna tilldelas *icke-ortsgraderade löner*. Den härigenom uppkommande divergensen accentueras genom det förhållandet att de representativa anspråken å olika orter äro av olika omfattning och styrka. Det bortses i regeringsförslaget från såväl dyrortens inverkan som även det förefintliga representationsanspråkets gradering. Det bortses likaså från att även å andra lokala militära chefer än regementschefer ställas representativa anspråk, som med lika rätt böra gottgöras. De kunna i vissa fall överstiga vad som förväntas av vissa regementschefer. Detta missförhållande skulle elimineras genom att bestämma gottgörelsen, i vad angår de representativa uppgifterna, att som i andra fall utgivas i form av arvode (representationsbidrag). Man undveke därigenom att i en stel form fastläsa förmånen vid vissa befattningar. Icke blott kunde en gradering ske efter behovet vid skilda regementen, utan även kår- och flottiljchefer kunde, där så funnes befogat, komma i åtnjutande av bidrag för den av dem faktiskt utövade representationen.

En mera tillfredsställande avvägning av löneförmånerna synes kunna ernås genom att bestämma lönen i lönegraden Oa 6 enligt 35 löneklassen å civila löneplanen (lön å I-ort 14,520 kronor), jämte tilldelande av representationsbidrag åt regementschefer och med dem i avseende härå likställda till belopp, som borde avvägas efter behovet och underkastas utredning vid den blivande arvodesregleringen.

Med avseende å det nu framlagda förslaget må i anslutning till det redan sagda slutligen anföras, att en nedsättning av vissa i centralorganisationerna tjänstgörande överstar under regementschefs standard, i vad angår *ämbetsuppgifter och ansvar*, är synnerligen oberättigat. Det skall blott erinras om fälttygmästarens ställning inom armén och om de chefer vid marinen och flygvapnet, som hava högsta ansvaret för intendenturen vid dessa försvarsgrenar. I själva verket ligger saken så till att när viss organisatorisk uppgift anförtrots åt överste, så har uppgiften därmed likställts med regementschefs uppgift. Befinnes verkligen uppgiften hava därigenom i något fall blivit överskattad, bör den organisationsändringen vidtagas, att uppgiften i stället lämnas åt befattningshavare av lägre grad, men överstegraden bör icke uppdelas och därigenom sänkas. Att däremot regementscheferna äro förtjänta av särskild kompensation för de *representativa plikter*, som av dem förväntas, bestrides icke. Såsom förut utvecklats bör emellertid gottgörelsen lämnas i annan form.

Slutligen må framhållas, att en reglering av löneförmånerna till ifrågasvarande beställningar enligt ovan föreslagna grunder kan ske utan rubbning av propositionens kostnadsram.

Under åberopande av det anförda hemställas,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag till militärt avlöningsreglemente måtte besluta

dels att i lönegraden Oa 6 i löneplanen Oa upptaga de avlöningsbelopp, som äro fastställda för 35 löneklassen i löneplanen A i civila avlöningsreglementet,

dels att till nämnda lönegrad i tjänsteförteckningen hänföra såväl de beställningshavare, vilka av Kungl. Maj:t föreslagits hänföra till nämnda lönegrad som ock de chefer för regementen och motsvarande formationer som i Kungl. Maj:ts förslag hänförts till lönegraden Ob 1 i löneplanen Ob,

dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till nästa års riksdag angående rätt till representationsbidrag för truppförbandschefer.

Stockholm den 21 april 1939.

Bj. Holmgren.
